

СЕЗОНА

1936 г.

70

ПРИРЕДБА 14

14 ПРИРЕДБА

Среда, 27 маја 1936 год.

СИМФОНИЈСКИ КОНЦЕРТ Берлинске Филхармоније

Диригент: проф. Х. АБЕНДРОТ

Приређује „ЈУГОКОНЦЕРТ“, Повлашћена концертно-позоришна агенција Удружења глумаца Краљевине Југославије. Директор: Е. ЖУКОВ.
Телефон 22-501 (Занатски дом)

ФЕДЕРАЛЬНОЕ АГЕНСТВО
ТЕХНИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И
МЕТРОЛОГИИ

Исполнитель: *[Signature]* И. А. АБРАМОВ

Подпись: *[Signature]* И. А. АБРАМОВ
М. П. *[Stamp]*

И. А. АБРАМОВ

ПРОГРАМ:

Диригент: г. Абендрот

I ДЕО

- 1) J. С. Бах Бранденбуршки концерт бр. 3, C-dur
(р. 21 III 1685 у Ајзенаху
† 28 VII 1750 у Лајпцигу
Allegro moderato
Allegro

Концерт, који се данас изводи, је трећи од тако званих Бранденбуршких концерата, који су компоновани 1721 г. Оригинална партитура тих концерата, који се сада налази у поседу Јоахимсталске гимназије носи овај заједнички наслов: „Шест концерата за разне инструменте, посвећених Њ. Кр. Височанству Господину Кристијану Лују Маркграфу од Бранденбурга, по његовом оданом слуги Ј. С. Баху, капелнику Њ. Кр. В. владајућег принца од Анхалт-Котена“.

У својој посвети Ј. С. Бах је веома скромним речима говорио о своме делу, ма да у целој музичкој литератури, од самог почетка класичних дела до симфонијске ере Хајдн—Моцарт—Бетховен, ни једно се дело не може мерити са овим у погледу генијалности концепције и уметничког савршенства у детаљима извођења. — Ни сами Хенделови „Concerti grossi“, који су смислом сродни Баховим бранденбуршким концертима, не могу се мерити с њима пуноћом духовних потеза као и музичким инвенцијама.

2) Бетховен

(Р. 16 XII 1770 у Бону,
† 26 III 1827 у Бечу

Симфонија бр. VII A-dur, оп. 92.

Poco sostenuto — Vivace
Allegretto
Scherzo (Presto)
Allegro con brio

Ако је Карл Марија Вебер, чувши први пут VII симфонију узвикнуо: „зрео за лудницу“, мислећи тиме Бетховена, творца овог дела, доказао је тиме само то, колико је огромно дејство њено било на слушаоце, када и један тако велики музичар као Вебер, није могао одмах за њу да нађе мерило. Наравно, сваки надчовек у часу, када ствара, је један од „опседнутих“. За таквог човека изрекао је Ниче ону своју реченицу: „У мени игра један бог“.

Ово дејство и данас исто. Само, нама је дато да то чудо тако често доживимо, да смо склонни да то више не сматрамо чудом. Добро је, с времена на време, обновити те успомене, јер би иначе често слушање тог дела могло изгубити тај снажан утисак на засићене органе слуха.

Интересантно је читати, како је Луј Шпор, један од виолиниста у оркестру, када се та симфонија 1813 г. у Бечу први пут изводила, описао

кретање Бетховена за диригентским пултом: код пианисима сагињао се до испод пулта, код крешченда растао је у висину, а код фортисима неколико пута је скочио у вис.

О Д М О Р

II ДЕО

3) Р. Штраус . . . „Смрт и преображење“.

Симфонијска поема.

Александар Ритер, учитељ Рихарда Штрауса, написао је речи за ову поему:

„У бедној собици, оскудно осветљеној догоравајућом свећом, бори се са смрћу човек. Тешка је борба која се води између свемоћне смрти и скоро толико исто јаке воље за животом. У први мах, као да је живот победио. Самртник је исцрпљен клонуо на свој бедни лежај. Али смрт понавља свој напад, јер она још никад није испустила из руку плен на који се окомила

У последњој борби двеју супротних снага, пред очима умирућег ређају се слике свих дана његова живота, који се сада гаси. Златни дани безбрижног и несвесног детињства. Весели дани младих дијских несташлука и обести. Онда дани мужевности, испуњени борбом за опстанак. Стремљења, која су увек наилазила на отпор и сметње. Борба је неумољива, али циљ, који пред очима светли, све се даље одмиче. И тада, куцну последњи сат. Свемогућа смрт победила је земаљско и покрила својим плаштем очи, које су упијале последње зраке земаљског светла. Душа је напустила тело. У том тренутку из небеских висина сину јарка искра спознаје свега онога, што је у животу узалуд тражио: — Вечно ослобођење, вечно Преображење“.

„SIMFONIJSKO KOLO“, ор. 12. за велики оркестар репрезентативно је оркестрално дело Јакова Готовца једног од најмаркантнијих југословенских композитора. Написано је концем 1926 год. и по први пут је било изведено у Загребу од „Загребанке филхармоније“ дне 6 фебруара 1927 г. под вођством диригента Крешимира Барановића, а месец дана касније у Прагу од „Чешке филхармоније“. У Београду је било по први пут изведено од оркестра „Музике Краљеве Гарде“ 30 септембра 1928 год. под вођством Драгутина Покорног.

Готовчево „Симфонијско коло“ брзо је постало репрезентативно дело наше новије националне симфонијске музике у домовини и у иностранству. Осим бројних изведаба у Југославији од многих бољих наших оркестралних ансамбла, дело је било изведено у Паризу два пута, у Прагу пет пута, у Риги четири пута, а по један пут у Берлину, Варшави, Бечу, Букурешту, Софији, Брну, Братислави, Оломоуцу и Моравској Острави. Свој највећи интернационални успех је имало на I. интернационалном музичком фестивалу у Хамбургу 3 јуна 1935 г., где је као једино југословенско музичко дело заступало музику Краљевине Југославије између 19 европских држава. У Хамбургу је „Симфонијско коло“ било изведено од удружених оркестара хамбуршке филхармоније и радио-оркестра под палицом угледног талијанског композитора и диригента Адриана Луалди-а, директора државног конзерваторијума у Напуљу. Истовремено је чувена немачка музичка школа Шот у Мајнцу издала штампом оркестралну партитуру и гласове „кола“, и тиме је Готовчево „Симфонијско коло“ стекло необориви интернационални реноме. Осим наших истакнутијих домаћих диригената Барановића, Готовца, Матачића, Покорног, Полића и оста-

лих, дело су данас диригирали ови инострани диригенти: покојни Недбал, Жирак, Јеремиаш, Балатка, Ступка, Попов, Рене Батон, Монто, Луалди, Шенхер и сада са „Берлинском филхармонијом“ Херман Абендрот. За следећу концертну сезону пројектирана су извођења „Симфонијског кола“ у Москви, Ленинграду, Риму, Лијежу, Бостону, Чикагу и Филадельфији.

У свом „Симфонијском колу“ композитор Готовац донаша у савременој и бујној инструментацији разне мелодичке и ритмичке особине „кола“, које у форми великог ронда и у стилизованом начину води до једне снажне ритмичке и динамичке градације као апотеозе наше народне игре

- 5) Р. Вагнер Увертира за оперу
„Мајстори певачи
из Нирнберга“

ПОЧЕТАК У 21 САТ.

